

PORADY I WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE ZIMOWYCH OBSERWACJI PTAKÓW

W trakcie zimy ptaki najłatwiej jest obserwować przy karmniku. Jeśli nie mamy takiej możliwości, warto wybrać się na spacer do ogrodu czy parku – tam ptaki bywają mało płochliwe. Dobrym rozwiązaniem jest też odwiedzenie zbiorników wodnych, na których w zimie przebywają ptaki: pobliskich stawów, jezior czy rzek. Ptactwo wodne (łabędzie, kaczki, mewy) można karmić np. zbożem, posiekanymi gotowanymi warzywami i ewentualnie rozdrobnionym, suchym, białym pieczywem.

Założenie karmnika

Jeśli tylko mamy taką możliwość, warto założyć swój karmnik np. w ogródku czy na balkonie. Dokarmianie ptaków daje wiele radości dzieciom, uwrażliwia i pozwala na bliskość z pierzastymi gośćmi. Jednak chcąc pomóc ptakom możemy im przez przypadek zaszkodzić – dlatego ważne jest, by przestrzegać kilku zasad:

- Uruchamiamy karmnik tylko w przypadku, gdy zdecydujemy się regularnie dokarmiać ptaki do końca sezonu. Dokarmianie można zacząć już od pierwszego śniegu (można także później), ale najważniejsze by je prowadzić do końca zimy (ustąpienie śniegu i mrozów), gdyż ptaki łatwo się przyzwyczajają do „stołówek”. Podczas odwilży można przerwać dokarmianie.
- Karmnik umieszczamy w miejscu zacisznym, ale jednocześnie otwartym i osłoniętym od wiatru. Bardzo ważne jest, by w pobliżu karmnika rosły krzewy, gdzie ptak będzie mógł się ukryć czy w spokoju zjeść pokarm. Karmnik zawieszamy wysoko, by nie miały do niego dostępu drapieżniki takie jak koty, łasice.
- Karmnik powinien mieć zadaszenie i osłaniać pokarm od wiatru. Nie może być też zbyt ciasny aby ptaki miały łatwą ucieczkę przed ewentualnym drapieżnikiem. Można karmnik kupić albo zrobić go z samemu – np. zbić z desek lub wykorzystać zwykłą butelkę (prosta instrukcja wykonania poniżej).
- Ważną sprawą przy prowadzeniu karmnika jest higiena. Karmnik powinien być regularnie czyszczony, aby ptaki nie zjadały odchodów swoich poprzedników.
- Najbardziej uniwersalną karmą dla ptaków jest słonecznik – zarówno łuskany jak i niełuskany, który jest dużo tańszy (na giełdach ok. 2,5 – 4 zł/kg). Jeśli chcemy urozmaicić ptasie menu, to wróblom i mazurkom zaserwujemy proso lub drobne kasze, trznadlom – owies i płatki owsiane, gołębiom i kawkom – grube kasze lub suchy biały chleb pokrojony w kostkę, który można wysypać pod karmnikiem.

W pobliżu karmnika można zawiesić słoninę dla sikorek i dzięciołów (świeżą, surową i niesoloną, gdyż sól szkodzi wielu gatunkom ptaków), specjalne kulki tłuszczowe z ziarnami czy ponadziewać na gałązki ćwiartki lub połówki jabłek – przysmak kosów i kwiczołów.

Po takich przygotowaniach możemy otworzyć ptasią stołówkę i obserwować kolorowych gości odwiedzających nasz karmnik.

Karmnik – zrób to sam

Dzieci z pomocą dorosłych mogą stworzyć prosty karmnik dla ptaków. Wystarczy tylko butelka (np. taka po wodzie 1,5 l lub 5 l), nożyczki i sznurek. W butelce wycinamy 4 kwadratowe otwory o boku ok. 8 cm (2 otwory dla mniejszej butelki). Co istotne, nie odcinamy górnej części – po odgięciu jej do góry powstaje daszek, chroniący pokarm przed deszczem i śniegiem. Do szyjki butelki przywiązujemy mocny sznurek albo drucik, a następnie zawieszamy we wcześniej upatrzonym, odpowiednim miejscu. Wsypujemy karmę i czekamy na pierwszych ptasich gości.

Kogo możemy spotkać przy karmniku?

Wiele zależy od miejsca – w zależności od tego czy jest to las, łąka, pole, czy środek miasta, inne gatunki ptaków mogą odwiedzać nasz karmnik. Do najpopularniejszych gatunków korzystających z karmników należą: sikora bogatka, modraszka (sikora modra), dzwonec, kowalik, czyż, trznadel, wróbel, mazurek, kos, kwiczoł, dzięcioł duży czy sójka. Ptaki nieraz nas zaskakują i nawet przy karmniku pojawiają się różni niespodziewani goście... Kto wie, jakie gatunki zawitają do Waszych karmników?

Oznaczanie ptaków

Do oznaczania ptaków można używać przewodników i atlasów łatwo dostępnych w księgarniach, a także bibliotekach. Również w internecie można znaleźć wiele stron ułatwiających rozpoznawanie ptaków, jednakże należy uważać na rzetelność źródeł, gdyż zdarzają się strony prowadzone przez osoby niedostatecznie znające gatunki ptaków.

Fotografie: H. Pamuła

bogatka

modraszka

dzwoniec

kowalik

kos

kwiczoł

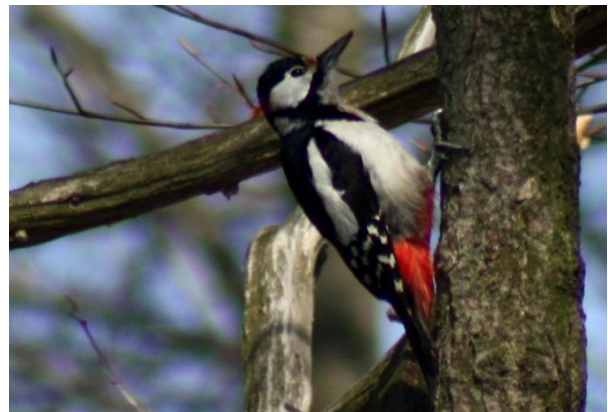
wróbel

mazurek

sójka

dzięcioł duży